

10 JUL 2012

Rijkswaterstaat Zeeland

Aan
Projectbureau Zeeweringen
t.a.v.
Postbus 1000
4330 ZW Middelburg

Contactpersoon
Robert Jentink

Datum
20 juni 2012

Ons kenmerk
P2012.14.12250

Onderwerp
detailadvies dijkvak 43: Pieterspolder, Nieuw Olzenpolder DP 1316 t/m 1348

Telefoon
0118-622290

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk

-

Olzenpolder

Dijkvak 43, Pieterspolder, Nieuw Olzenpolder, is geïnventariseerd door Waardenburg. Het voorland, de boventafel en binnen en buitentalud zijn geïnventariseerd op 14-06-2010. De ondertafel is geïnventariseerd op 02-06-2010.

Ondertafel

De Oosterschelde staat bekend om zijn zeer gevarieerde en bijzondere wiervegetaties die in de getijdenzone op de dijken groeien. Deze wiervegetaties zijn wettelijk beschermd (in tegenstelling tot de situatie in de Westerschelde). In het NB-wetbesluit met betrekking tot de Oosterschelde worden de wiervegetaties van hard substraat als volgt omschreven:

*"De stenen dijkvlooiingen, kreukelbermen en strekdammen, vormen kunstmatige rotskusten, waarop allerlei organismen zijn te vinden, die van nature voorkomen op de rotskusten van Het Kanaal. De soortenrijke wiervegetatie op hard substraat, met meer dan 150 soorten (3/4 van de in Nederland voorkomende) waaronder Knotswier (*Ascophyllum nodosum*), Blaaswier (*Fucus vesiculosus*), Groefwier (*Pelvetia canaliculata*) en Suikerwier (*Laminaria saccharina*) is uniek. Vele soorten komen alleen in de Oosterschelde voor. De diversiteit van de wiervegetaties verschilt per locatie en is onder andere afhankelijk van het stromingspatroon ter plaatse, de droogtijtijd, de overspoelingsfrequentie en het substraattypen. De wierbegroeiing vertoont een zonerings, evenwijdig aan de hoogtelijn. Kwantitatief de belangrijkste wiersoorten op hard substraat zijn Knotswier en Blaaswier.*

Met deze wiervegetaties dient dan ook zeer zorgvuldig omgegaan te worden. In de Westerschelde werd er voor de getijdenzone gewerkt met vier categorieën van wiervegetaties (Milieuinventarisatie Westerschelde, Boetzelaer, M.E., 2001). In de Oosterschelde zijn dit er acht.

016926 2012 PZDB-M-12230
ler, JDetailadvies Pieterspolder, Nieuw Olzendepolde

Het verschil is dat er in de Oosterschelde onderscheid wordt gemaakt in een dijk met kreukelberm en een dijk zonder kreukelberm. Categorie 1 tot en met 4 is voor een dijk zonder kreukelberm en categorie 5 tot en met 8 is voor een dijk met kreukelberm. Het gaat dus om dezelfde verdeling, met 1 en 5 als het minst waardevol en 4 en 8 als het meest waardevol.

Resultaten ondertafel

De ondertafel is op 02-06-2011 geïnventariseerd door Waardenburg. Tabel 1 geeft de resultaten weer.

Tabel 1: overzicht aangetroffen wiertypen met bijbehorende adviezen voor herstel en verbetering "Pieters- Nieuw Olzenpolder" op 02-06-2011 (DP 1316 t/m 1348).

Dijktraject	Dijkpaal	Potentieel type	Type 2011	Advies Herstel	Advies Verbetering
43-1	1316-1340	8	7	Redelijk Goed zuilen	Goed ecozuilen
43-2	1340-1346	8	8	Goed ecozuilen	Goed ecozuilen
43-3	1346-1348	5	5	Geen voorkeur	Geen voorkeur

Hieronder volgt een korte beschrijving en toelichting op het advies.

Dit dijkvak heeft een goede potentie voor wierbegroeiingen. Het voorland is laag gelegen slik waardoor er voldoende ruimte is voor wierbegroeiing en de omstandigheden vrij rustig zijn. Het grootste gedeelte heeft een redelijk soortenrijke wierbegroeiing (type 7) met de potentie voor het ontwikkelen van een soortenrijke wierbegroeiing. Dit blijkt wel uit traject 2 waar een soortenrijke wierbegroeiing (type 8) aanwezig is op een glooiing met Vilvoordse kalksteen. Het advies is dan ook om op traject 1 te kiezen voor verbetering en hier net als in traject 2 ecozuilen toe te passen.

Mocht er toch voor gekozen worden om slechts voor herstel te gaan dan kan worden volstaan met een bekleding uit de categorie Redelijk goed met als kanttekening dat er dan bij voorkeur voor zuilen gekozen moet worden ivm de ruime aanwezigheid van Knotswier en Paardeanemonen. Deze zullen niet herstellen bij een overlaging constructie met schone koppen. Op traject 3 komen nauwelijks wieren voor ondanks de aanwezigheid van vilvoordse kalksteen. Hier is het advies dan ook geen voorkeur.

Resultaten boventafel

De boventafel is op 14-06-2011 geïnventariseerd door Waardenburg. Tabel 2 geeft een samenvatting van de resultaten.

Tabel 2: samenvatting resultaten inventarisatie boventafel "Pieters- Nieuw Olzenpolder" op 14-06-2011 (DP 1316 t/m 1348).

Opname	Dijkpaal	Voorlandtype	Klasse	Herstel	Verbetering
43-1	1316-1340	1160	3b	Redelijk goed	Redelijk goed
43-2	1340-1348	1160	1b	Geen voorkeur	Redelijk goed

De boventafel van dit dijktraject heeft een redelijke begroeiing. Het hele traject heeft echter zeker een goede potentie voor zoutplanten. Opvallend is traject 2 waar geen zoutplanten voorkomen. Dit komt door de aanwezige bekleding die uit open steenasfalt en basalt met gietasfalt bestaat. Hierdoor krijgen de zoutplanten geen kans. Het toepassen van een goed begroeibare bekleding zal zeker voor verbetering zorgen.

Flora en Faunawet (zone 1, 3, 4 en 5)

Op de geïnventariseerde glooiing, buiten talud en in het voorland (zone 1,3 en 4), zijn geen plantensoorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en Faunawet. Op het binnen talud (zone 5) is wel een beschermde soort aangetroffen namelijk Bijenorchis. De groeiplaats is aangegeven op de bijgevoegde kaart. Bijenorchis is een tabel 2 soort. Aangezien de soort niet op de steenbekleding staat maar op het binnentalud is het misschien mogelijk om de groeiplaatsen te ontzien. Wel staat de Bijenorchis bij een op en afrit van de dijk. Als deze opritten voor het werk aangepast moeten worden komt de groeiplaats mogelijk in gevaar. Het is verstandig om dit gedeelte een jaar voor de uitvoering nog eens te bekijken om precies vast te stellen of en waar de Bijenorchissen dan staan.

Nota soortenbeleid Provincie Zeeland en NB-wetbesluit (zone 1 en 3)

In de Nota Soortenbeleid (Provincie Zeeland, 2001) worden een aantal aandachtsoorten genoemd. Op en voor de zeeeringen kunnen planten voorkomen uit voornamelijk de soortengroepen Aanspoelselplanten en Schorplanten. De soorten die tot deze soortengroepen worden gerekend staan op pagina 38 van de Nota Soortenbeleid Provincie Zeeland. Tabel 10 geeft de soorten weer uit de Nota Soortenbeleid Provincie Zeeland die zijn aangetroffen op de glooiing en in het voorland. Tevens is vermeld of deze soorten genoemd worden in het NB-wetbesluit voor de Oosterschelde.

Tabel 10: op de glooiing en in het voorland aangetroffen soorten uit de Nota Soortenbeleid Provincie Zeeland en uit de soortenlijst NB-wetbesluit .

Soortgroep	Soort	Nota Soortbl. Prov. Zld	NB-wet
Schorplanten	Zeealsem	X	X
	Gewone zoutmelde	X	X
	Lamsoor	X	
Aanspoelselplanten	Strandmelde	X	

Bij de dijkwerkzaamheden waarbij de steenbekleding vervangen wordt zal alle vegetatie die daar op groeit in eerst instantie verdwijnen. In het detailadvies wordt echter geadviseerd welke steenbekleding er weer toegepast moet worden om de vegetatie weer een kans te geven om terug te komen (herstel) of mogelijk de omstandigheden te verbeteren (verbetering). Dit detailadvies is richtinggevend bij het ontwerp van de nieuwe dijk. Hierdoor wordt verzekerd dat de vestigingsmogelijkheid, van de betreffende vegetatie, weer wordt hersteld en waar mogelijk verbeterd.

EU-Habitatrichtlijn (gebiedsbeschermingsregime)

Het voorland maakt onderdeel uit van de kwalificerende habitattypen: 1160 Grote, ondiepe krekens en baaien. Hier is het van belang dat de werkstrook weer op dezelfde hoogte wordt afgewerkt en vrij van stenen. Er dient goed opgelet te worden dat er geen vrijkomende materialen als teenbeschot en perkoenpalen in de Oosterschelde terecht komen. Deze dienen allemaal afgevoerd te worden. Extra aandacht moet er zijn bij dijken 1318 tot 1320. In dit gedeelte is op het slik Klein zee gras waargenomen. De groeiplaats bevindt zich ongeveer 30 a 40 meter uit de kreukelberm. In principe komt deze dus niet in gevaar bij de werkzaamheden. Maar het is verstandig hier wel alert op te zijn. Mogelijk is het verstandig om het jaar voor de uitvoering nog eens te controleren waar het Klein zee gras precies groeit.

Voor een overzicht van aangetroffen soorten, bedekkingen en overige bijzondere soorten zie de inventarisatie resultaten.

Literatuur

Berchum A.M. & Meijer, 1997. Hardsubstraat-levensgemeenschappen in de getijdenzone van de Oosterschelde; Toestand 1993-1995 en vergelijking met 1983-1985. Project nr. 94.110, Rapport nr. 97.19, Bureau Waardenburg bv, Culemborg. Rapport RIKZ-97.006, Rijksinstituut voor Kust en Zee, Middelburg.

Boetzelaer van, M.E., A.F.X. Bartels, februari 2003. Milieu-inventarisatie zeevering Westerschelde. Document ZEEW-R-98018 versie 18, Bouwdienst Rijkswaterstaat, Hoofdafdeling Waterbouw.

Janssen, A.M. en H.J. Hazebroek, 2003. Europese natuur in Nederland, Habitattypen. Utrecht, 2003.

Jentink, R., 2003. Classificatie zoutplanten, versie 1.0. 2003.

Meijer A.J.M., 1989. Onderzoek hardsubstraat levensgemeenschappen in de getijdenzone van de Oosterschelde, ecologische waardering dijkvakken.

Meijer A.J.M. en A.C. van Beek, 1988. De levensgemeenschappen op harde substraten in de getijdezone van de Oosterschelde; typologie, kartering, relaties met substraat, oppervlakte-berekeningen, gevolgen van dijkaanpassingen, Bureau Waardenburgbv, Culemborg.

Meijer A.J.M. en P. Schouten, 2005. Inventarisatie selectie zeedijken en voorland 2005, kartering in de getijdenzone van de Oosterschelde: levensgemeenschappen en ecologische typering van dijkvakken, habitattypen op voorland.

Provincie Zeeland, 2001. Nota Soortenbeleid: Flora en Fauna van Zeeland, Middelburg

